

Обиденнова Т. С., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0002-5548-3906

e-mail: obydt_ts@ukr.net

Антипцева О. Ю., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0003-1239-8020

e-mail: antipcevaelena@gmail.com

Дуднева Ю. Е., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0002-4786-7213

e-mail: j_dudneva@ukr.net

Вплив ресурсного забезпечення підприємств на проведення антикризових заходів

Анотація. Стаття присвячена теоретичним та прикладним аспектам впливу ресурсного забезпечення на процес проведення антикризових заходів. У роботі авторами проведено аналіз наявних класифікацій ресурсів підприємства та запропоновано авторську класифікацію існуючих ресурсів підприємства. Авторами зазначено, що нерациональне використання наявних ресурсів підприємства обов'язково призведе до порушення балансу в діяльності підприємства, результатом чого є кризи у різних сферах функціонування підприємства. Авторами наведено основні антикризові заходи, що застосовуються на підприємствах та перелік дій керівництва в залежності від обраних антикризових заходів. Також окремо виділено інформаційні ресурси підприємства та джерела, що їх формують. Наголошено, що без отримання вчасної, достовірної інформації розробка та застосування антикризових заходів в реальних умовах функціонування неможлива. Доведено, що саме індивідуальний підхід до змін кожного конкретно обраного підприємства дає можливість застосовувати ті чи інші антикризові заходи, використовуючи ресурсне забезпечення підприємства.

Ключові слова: ресурси підприємства; ресурсозабезпеченість; класифікація ресурсів підприємства; антикризові заходи; реструктуризація; реорганізація; організаційні зміни.

Obydienнова Tetiana, PhD in Economics, Associate Professor at the Department of Management, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Antyptseva Olena, PhD in Economics, Associate Professor at the Department of Management, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Dudnieva Iuliia, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Management, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Impact of Resource Provision of Enterprises on Anti-crisis Measures

Abstract. Introduction. The activity of modern enterprises in the Ukrainian market is accompanied by a large number of factors that negatively affect the sustainable development of enterprises. The crisis of economic relations and the decline of production in recent years put the leadership of Ukrainian enterprises before new challenges. One of such tasks is the formation and implementation of anti-crisis measures that will have the greatest economic effect.

Using different types of resources in their activities enables enterprises to create a variety of goods and services. Depending on the size, specialization, customer orientation and other features of operation, each enterprise has different resources in terms of its quantitative and qualitative characteristics.

In accordance with the conditions of operation, the introduction of anti-crisis measures on the activities of enterprises, in many respects, is based on adequate provision of the necessary resources. Consequently, the issue of resource provision of modern enterprises in carrying out anti-crisis measures is relevant and requires constant study.

Purpose. The purpose of the article is to analyze the theoretical and applied aspects of the impact of resource support on the process of anti-crisis measures.

Results. The authors analyze the existing classifications of enterprise resources and, as a result, author's classification of existing resources of the enterprise is proposed. The authors state that irrational use of existing resources of the enterprise will necessarily lead to a disturbance in the balance of the enterprise, resulting in crises in various areas of operation of the enterprise. The authors present the main anti-crisis measures applied at the enterprises and a list of actions of the management, depending on the selected anti-crisis measures. Also information resources of the enterprise are

allocated separately and the sources that form them. It is stressed that without obtaining timely, reliable information, the development and application of anti-crisis measures in real conditions of functioning is impossible.

Conclusions. *Unbalanced use of resources in its activities leads to a large number of crises in various areas of operation of enterprises. Before the leadership of modern enterprises, the question arises about the selection of such a complex of anti-crisis measures at the enterprise, which will be as effective as possible. An individual approach to changes in the activity of a specifically selected enterprise makes it possible to apply certain anti-crisis measures, using the strengths of the enterprise, resource support and relying on opportunities from the external environment.*

Keywords: *resources of the enterprise, resource provision, classification of enterprise resources, anti-crisis measures, restructuring, reorganization, organizational changes.*

JEL Classification: D21, D83, M 10, H 12.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку світових економічних відносин висувають перед керівництвом українських підприємств нові завдання, виконання яких забезпечує поступове закріплення за підприємствами сталого іміджу та положення на ринку. Боротьба з конкурентами за кожного клієнта та постачальника вимагає від сучасних підприємств постійного руху у напрямку удосконалення та формування конкурентних переваг. Криза економічних відносин та занепад виробництва в останні роки висувають перед керівництвами українських підприємств нові завдання. Одним з таких завдань є формування та проведення антикризових заходів, що матимуть найбільший економічний ефект.

Впровадження антикризових заходів щодо діяльності підприємств багато у чому базується на відповідному забезпеченні необхідними ресурсами. Отже, питання ресурсного забезпечення сучасних підприємств при проведенні антикризових заходів є актуальними та потребують постійного вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ресурсного забезпечення в різних сферах діяльності підприємств є досить актуальними. Так, питанням ресурсного забезпечення діяльності підприємств, його оцінці, раціональному використанню та оптимізації присвятили свої роботи Н. Богацька та О. Швець [1], А. Полянська [2], О. Свіргун та В. Соколовська [3], І. Вовк [4], О. Феєр і М. Дрозд [5], Н. Шевчук [6], Л. Христенко [7], Н. Калюжна [8] та багато інших. Проте, в сучасних умовах господарювання питання

ресурсного забезпечення антикризових заходів набувають все більшого значення та вимагають постійного дослідження.

Формування цілей дослідження. Метою статті є аналіз теоретичних та прикладних аспектів впливу ресурсного забезпечення на процес проведення антикризових заходів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання у своїй діяльності різних видів ресурсів дає змогу підприємствам створювати розмаїття товарів та послуг. В залежності від розмірів, спеціалізації, клієнтоорієнтованості та інших особливостей функціонування кожне підприємство володіє різними за своїми кількісними та якісними характеристиками ресурсами.

Сучасні дослідники питань функціонування підприємств та їх особливостей пропонують велику кількість класифікації наявних ресурсів підприємства, проте кожна з них має певні недоліки. Можливе ресурсне забезпечення (або ресурсний потенціал) підприємства характеризується переліком основних функціональних позицій, а саме показниками матеріальних ресурсів, людських ресурсів, організаційно-правових, інформаційних та інших ресурсів підприємства. Проаналізувавши наявні класифікації [1-3; 5; 7; 9], вважаємо, що найбільш придатною до практичного застосування в реальній діяльності підприємств класифікація наявних ресурсів підприємств наведена в табл. 1.

Таблиця 1 **Класифікація наявних ресурсів підприємства**

Види ресурсів підприємства	Характеристика ресурсів підприємства
матеріальні	основні фонди, обігові активи підприємства
технологічні	технології та організація виробничих процесів на виробництві
трудова	люди, здатні до праці, їх рівень кваліфікації, вік, стать тощо
природні	сукупність природних багатств, що можливо використовувати в діяльності підприємства
інтелектуальний капітал та здатність до підприємницької діяльності	особливості індивіда, що є запорукою продукування ефективних управлінських рішень та, як наслідок, сталого функціонування підприємств
фінансово-інвестиційні	сукупність грошових коштів в готівковому та безготівковому вигляді, що знаходяться в розпорядженні підприємства, а також сукупність матеріальних і нематеріальних ресурсів, які використовуються у процесі інвестування
нематеріальні	об'єкти промислової та інтелектуальної власності, а також інші ресурси нематеріального походження, використання яких дає довготривалий економічний та соціальний ефекти
просторово-часові	місце розташування, території підприємства, наближеність до транспортних магістралей, комунікацій тощо
інформаційні	наявність інформації, технології пошуку, аналізу та зберігання інформації, сучасні технології захисту інформації та канали її передачі як в середині підприємства так і за його межами

організаційно-правові	використання законів, Кодексів та розпоряджень органів державної влади, місцевих органів влади та керівництва підприємства (положення, правила, норми, інструкції, рекомендації, характеристики тощо)
-----------------------	---

Джерело: складено авторами на основі [1-3; 5; 7; 9]

Для ефективного функціонування керівництво підприємств повинно ефективно використовувати наявні ресурси підприємства, спираючись на принципи ресурсозбереження, ефективності та відновлюваності.

Характеристика ресурсного забезпечення підприємств складається з трьох складових, які мають чіткі межі в часі та впливають на конкурентоспроможність будь-якого підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Такими складовими є створення, використання й відновлення конкурентних переваг.

Ресурсне забезпечення підприємств, що є підґрунтям для створення стійкої конкурентної переваги, має бути неоднорідним і немобільним (статичним). Якщо ці дві умови не виконуються в реальній діяльності підприємства, то підприємства-конкуренти, що мають схоже ресурсне забезпечення за кількісними та якісними характеристиками, повністю можуть скопіювати, тобто розробити та впровадити, аналогічні стратегії сталого розвитку і, як наслідок, отримати такий же очікуваний результат діяльності. Це є негативним фактором в діяльності підприємств, наслідки впливу якого виявляються в неефективності розроблених стратегій та використання наявного ресурсного забезпечення. Можна виділити особливості ресурсного забезпечення сучасних підприємств:

- конкурентні переваги підприємства або підприємства-конкурента безпосередньо пов'язані з нерівномірністю розподілу ресурсів між підприємствами;

- ресурси, необхідні для ефективної діяльності кожного окремо взятого підприємства, мають свої особливості;

- ресурси досить стабільні кожного окремо взятого підприємства, тому якщо підприємством створені конкурентні переваги на володінні якимись ресурсами, керівництво підприємств буде направляти свої зусилля на уповільнення поширення цих ресурсів для використання підприємствами-конкурентами.

Водночас, реальна діяльність підприємств вимагає нових «комбінацій» ресурсів підприємства – застосування наявних ресурсів таким чином, щоб очікуваний результат у багато разів перевищував витрати. Кожен раз такі «комбінації» ресурсних можливостей виснажують наявні ресурси підприємства так чи інакше, а поновлення ресурсів не завжди можливо через брак фінансових коштів, час та інші фактори впливу. Усе це призводить до виникнення кризових ситуацій у всіх сферах функціонування підприємства як зовні так і в середині.

Кризові ситуації, що виникають на підприємстві, мають особливість з часом збільшувати негативні

наслідки прояву, якщо вчасно не будуть застосовані відповідні заходи. Підприємство – відкрита система, що складається з великої кількості підсистем. Настання кризи в якійсь окремій підсистемі поступово (а інколи дуже швидко) призводить до локальних криз, які переходять у системні кризи, які, у свою чергу, загрожують перерости у стратегічну кризу. Тому на сучасних підприємствах основними кризами є:

- кризи нестачі матеріалів, необхідної сировини та відповідних трудових кадрів – недостатня кількість матеріальних, трудових та технологічних ресурсів, наслідками чого є кризи виробництва;

- кризи якості товарів та послуг – невідповідність технологічних, інформаційних та інтелектуальних ресурсів обраним напрямкам діяльності підприємства, наслідками чого є втрата споживачів та неможливість підтримувати відповідні конкурентні переваги з метою закріплення позицій на ринку та освоєння нових;

- кризи неплатоспроможності (або платіжні кризи) – недостатня кількість фінансово-інвестиційних ресурсів підприємства, наслідками чого є настання так званих «ланцюгових банкрутств»;

- управлінські кризи – нераціональне використання інтелектуального капіталу, а також відсутність здатності до підприємницької діяльності у керівників, неефективне використання інформаційних ресурсів підприємства призводить до продукування та впровадження неефективних управлінських рішень, що веде до втрати конкурентних переваг та невідповідності місії підприємства реальній ситуації на ринку.

Так, наприклад, нераціональне використання часу на продукування та реалізацію управлінських рішень веде до організаційної кризи, що у свою чергу може привести до виробничої та фінансової кризи підприємства.

Кожна зі складових основних функціональних позицій ресурсного забезпечення підприємства є важливим фактором у визначенні рівня антикризових заходів на підприємстві. Отже, на кожному з етапів функціонування підприємства виникають проблеми, які потребують ефективних управлінських рішень.

Відповідно до ступеня проведення антикризових заходів, оцінка рівня їх фінансово-економічного розвитку здійснюється на основі оцінки використання наявного ресурсного забезпечення. Найефективніше використання власних ресурсів досягається шляхом впровадження антикризових заходів, що сприяють зниженню негативних впливів на розвиток підприємства та досягнення основних функціональних цілей.

В залежності від фінансово-економічного стану підприємства та від того, який очікують одержати результат, керівництву необхідно визначити вид та ступінь антикризових заходів. Тому у своїй діяльності керівники підприємств застосовують велику кількість антикризових заходів, основні з яких наведено у табл. 2.

Таблиця 2 Основні антикризові заходи, що застосовуються на підприємствах

Основні антикризові заходи	Основні дії керівництва в залежності від обраних антикризових заходів
Реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> – виробництва (зміна керівництва підприємства, покращення якості продукції, зменшення витрат на виробництво, диверсифікація асортименту продукції, підвищення ефективності маркетингу, скорочення чисельності зайнятих на підприємстві, впровадження нових, прогресивних форм та методів управління); – активів (продаж частини основних засобів, зворотній лізинг, реалізація окремих видів фінансових вкладень, продаж окремих підрозділів підприємства, рефінансування дебіторської заборгованості, продаж зайвого обладнання, запасів сировини та матеріалів); – власності (зміна розподілу влади за участю у власному капіталі); – фінансів (збільшення статутного капіталу, заморожування інвестиційних вкладень, одержання додаткових кредитів, реструктуризація заборгованості перед кредиторами); – санаційна (відновна) (скорочення ресурсів; скорочення ринків; скорочення пропозиції; зменшення фізичних обсягів). – адаптаційна (прогресивна) (просторова диверсифікація – розвиток нових внутрішніх і зовнішніх ринків; продуктова диверсифікація – розвиток нових продуктів). - випереджаюча реструктуризація (створення стратегічних альянсів, купівля – продаж бізнесу). – операційна (скорочення чисельності працюючих; отримання прибутків від зростання продуктивності праці; стабілізація заробітної плати або її ріст повільнішими темпами, ніж продуктивність праці, з метою акумуляції додаткових прибутків; позбавлення від об'єктів соціальної сфери та зайвих активів; пошук нових ринків і нових партнерів; впровадження нових продуктів та підвищення якості продукції.); – оперативна (визначенні головних видів діяльності ринків і компаній, виявленні слабких сторін у здійсненні основних функцій і розробці конкретних пропозицій з їх усунення з мінімальними витратами і вивільненням зайвих ресурсів); – стратегічна (диверсифікація виробництва; завоювання нових ринків збуту; придбання нового устаткування; впровадження новітніх технологій; сертифікація виробництва; реструктуризація організаційної структури підприємства; підвищення кваліфікації персоналу; реструктуризація власності; купівля – продаж бізнесу).
Реорганізація	<ul style="list-style-type: none"> – укрупнення підприємства (приєднання чи злиття з іншими, більш потужними підприємствами тощо); – подрібнення підприємства (виділення із великих підприємств окремих підрозділів; виділення із підприємства об'єктів соціальної культури та інших непрофільних підрозділів; поділ великих підприємств на частини); – без змін розмірів підприємства (перетворення, часткова або повна приватизація).
Організаційні зміни	<ul style="list-style-type: none"> – зміни цілей організації; – зміни техніки, технологічних процесів, конструкцій виробів; – модифікації (зміни) можливостей або поведінки працівників (переміщення посадових осіб, підвищення кваліфікації, формування груп кадрового резерву, виконання завдань (проектних), оцінки роботи тощо); – зміна організаційної структури управління (розподіл відповідальності, розподіл повноважень, поділ на відділи, служби, підрозділи, комітети тощо); – зміни в управлінні виробничо-господарською діяльністю (зміни графіків руху деталей, зміни послідовності виконання операцій тощо, географічні реалізації виробів, функціонування підрозділів і служб, рекламування продукції тощо).
Санація	<ul style="list-style-type: none"> – погашення боргів підприємства; – злиття збиткових підприємств з прибутковими; – переоформлення короткотермінових кредитів у довготермінові; – випуск і розміщення цінних паперів; – перетворення підприємства - боржника в інше підприємство.

Джерело: складено авторами

При формуванні антикризових заходів керівництвом підприємств обов'язково звертається увага на такі основні аспекти в діяльності підприємств:

– ґрунтовне забезпечення ефективного ресурсного забезпечення усієї діяльності підприємств як усередині (внутрішні фактори функціонування) так і ззовні (зовнішні фактори функціонування);

– визначення першочергових напрямів у господарській та фінансово-економічній діяльності підприємств, удосконалення яких надасть нових можливостей зростання ділової активності;

– впровадження корегувальних процесів на будь-якому етапі проведення обраних антикризових заходів.

Таким чином, при будь-яких антикризових заходах, що впроваджуються керівництвом на підприємстві ресурсне забезпечення має великий вплив на їх ефективність та результативність.

Останнім часом при розробці та впровадженні антикризових заходів на підприємствах особливу роль відіграє інформаційне забезпечення. Застосування будь-яких антикризових заходів (або їх видів), що наведені у табл. 2, не будуть ефективними без забезпечення управлінських рішень своєчасною достовірною та актуальною інформацією на всіх етапах проведення антикризових заходів. Вчасне отримання необхідної інформації дає змогу структурувати отримані відомості і оптимально їх використовувати. Джерела інформації, необхідної для прийняття рішень стосовно антикризових заходів, а також використання ресурсів підприємства, можна розділити на дві групи: внутрішні та зовнішні.

Внутрішні джерела інформації представлені інформаційно-аналітичними відділами та групами працівників промислових підприємств (їх діяльність пов'язана з різними інформаційними зв'язками і періодичною звітністю). Внутрішня інформація – це відомості, що формуються на самому підприємстві, а саме: про стан організаційно-технологічних можливостей, про виробничі потужності, кваліфікаційний рівень персоналу, наявність матеріальних та фінансових ресурсів, а також джерел їх надходження тощо).

Зовнішні джерела включають інформацію, що публікується у відкритому доступі або надходить з інших підприємств. Цю інформацію постачають засоби масової інформації, рекламні та інформаційні агентства та ресурси, постачальники, замовники,

покупці, конкуренти. Зовнішня інформація включає повідомлення про інновації в технологічному процесі виробництва продукції, рівень конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках, ціни на продукцію підприємств - конкурентів, інвестиційні можливості, ринки збуту, сировини тощо.

Останнім часом все більшої популярності набуває метод інтеграції ресурсу споживачів до продукування новинок на основі надання виробником користувачу спеціально розробленого інструментарію, що дозволяє замовнику самостійно змінювати продукти, адаптуючи їх під свої потреби, або створювати нові комбінації корисності [10].

Окремо слід виділити зовнішню інформацію, що є регламентованою та є обов'язковою до виконання. Ця інформація стосується механізмів державного регулювання (ціноутворення, держінвестиції, оподаткування, захист прав виробників та споживачів тощо).

Результатом аналізу отриманої інформації будуть ефективні управлінські рішення стосовно видів та інструментарію антикризових заходів підприємств.

Висновки. Діяльність сучасних підприємств на українському та міжнародному ринку супроводжується великою кількістю змінних у зовнішньому середовищі, що негативно впливають на сталий розвиток підприємств. Ресурсне забезпечення діяльності визначається наявністю необхідних ресурсів для здійснення господарської діяльності та досягнення поставлених цілей. Проте незбалансоване використання ресурсів у своїй діяльності призводить до великої кількості криз у різних сферах функціонування підприємств. Перед керівництвом сучасних підприємств постає питання обрання такого комплексу антикризових заходів на підприємстві, що будуть максимально ефективними. При цьому необхідно пам'ятати, що не існує «сталого» правила проведення таких заходів, проте саме індивідуальний підхід до змін до кожного конкретно обраного підприємства дає можливість застосовувати ті чи інші антикризові заходи, використовуючи сильні сторони підприємства, ресурсне забезпечення та спираючись на можливості зі сторони зовнішнього середовища [11]. Попри те, яку форму антикризових заходів буде обрано керівництвом підприємства, вибір повинен бути обґрунтованим та враховувати інтереси самого підприємства, трудового колективу та суспільства.

Література:

1. Богацька Н., Швець О. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання. URL: <http://intkonf.org/ken-dotsbogatska-nm-shvetsoiresursne-zabezpechennya-diyalnosti-pidpriemstva-v-suchasnih-umovah-gospodaryuvannya> (дата звернення: 12.02.2019).
2. Полянська А. С. Ресурсне забезпечення розвитку організацій в сучасних умовах господарювання. URL: <http://www.pdaa.com.ua/np/pdf/81.pdf> (дата звернення: 10.02.2019).
3. Свіргун О. М., Соколовська В. В. Ресурсний потенціал підприємства: теоретичні аспекти. 2010. URL: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69284.doc.htm (дата звернення: 06.02.2019).
4. Вовк І. Класифікація ресурсів підприємства. Сучасні підходи. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2011. Вип. 1(4). URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11vipssp.pdf>. (дата звернення: 09.02.2019).

5. Феєр О. В., Дрозд М. В. Теоретичні основи ресурсного забезпечення діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2016. № 6. С. 220–224. URL: <http://economyandsociety.in.ua/journal-6/13-stati-6/453-feer-o-v-drozd-m-v> (дата звернення: 13.02.2019).
6. Шевчук Н. В. Ефективність ресурсного забезпечення діяльності підприємств: проблеми оцінювання. *Ефективна економіка*. 2010. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=282> (дата звернення: 10.02.2019).
7. Христенко Л. М. Особливості ресурсного забезпечення діяльності. *Економіка і регіон*. 2015. № 6. С. 115-119.
8. Калюжна Н. Г. Ресурсна концепція трактування потенціалу в економіці: сутність та обмеження у застосуванні. *Проблеми економіки*. 2014. № 2. С. 108-114.
9. Roos G., Pike S., Fernstrom L. *Managing Intellectual Capital in Practice*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2005. 373 p.
10. Антипцева О. Ю., Гусаров О. О., Обиденнова Т. С. Залучення споживачів до створення конкурентоспроможної ринкової пропозиції в контексті клієнтоорієнтованого підходу. *Modern Economics*. 2019. № 13(2019). С. 7-12. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-01).
11. Обиденнова Т.С. Вплив ресурсного потенціалу підприємства на проведення антикризових заходів. «Сучасні проблеми менеджменту»: матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. 19 жовтня 2018 р. Київ.: Нац. авіац. ун-т. 2018. С. 356-358.

References:

1. Bohats'ka, N. & Shvets', O. Resource support of the enterprise in modern economic conditions Retrieved from: <http://intkonf.org/ken-dotsbogatska-nm-shvetsoiresursne-zabezpechennya-diyalnosti-pidpriemstva-v-suchasni-umovah-gospodaryuvannya> [in Ukrainian].
2. Polians'ka, A. S. Resource support for the development of organizations in modern economic conditions. Retrieved from: <http://www.pdaa.com.ua/np/pdf/81.pdf> [in Ukrainian].
3. Svirhun, O. M. & Sokolovs'ka, V. V. (2010). Resource potential of the enterprise: theoretical aspects. Retrieved from: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69284.doc.htm [in Ukrainian].
4. Vovk, I. (2011). Classification of enterprise resources. Modern approaches. *Sotsial'no-ekonomichni problemy i derzhava*, 1(4). Retrieved from: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11vipsp.pdf> [in Ukrainian].
5. Feier, O. V. & Drozd, M. V. (2016). Theoretical bases of resource support of the enterprise activity. *Економіка та суспільство*, 6, 220–224. Retrieved from: <http://economyandsociety.in.ua/journal-6/13-stati-6/453-feer-o-v-drozd-m-v> [in Ukrainian].
6. Shevchuk, N. V. (2010). Efficiency of enterprise resource support: evaluation problems. *Effective econom*, 8. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=282> [in Ukrainian].
7. Khrystenko, L. M. (2015). Features of resource support activities. *Економіка і регіон*, 6, 115-119.
8. Kaliuzhna, N. H. (2014). Resource concept for the interpretation of potential in the economy: the nature and limitations of application. *Problemy ekonomiky*, 2, 108-114 [in Ukrainian].
9. Roos, G., Pike, S. & Fernstrom, L. (2005). *Managing Intellectual Capital in Practice*. Oxford: Butterworth-Heinemann,.
10. Antyptseva, O., Gusarov, O. & Obydiennova, T. (2019). Attracting Consumers to Create Competitive Market Supply in the Context of a Customer-Oriented Approach. *Modern Economics*, 13(2019), 7–12. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-01).
11. Obydiennova, T. S. (2018). Influence of enterprise resource potential on anti-crisis measures. *Suchasni problemy menedzhmentu: Materialy XIV mizhnar. nauk.-prakt. konf* [The materials of the XIII international academic professional conference], *Suchasni problemy menedzhmentu* [«Modern management problems»]. Kyiv : National Aviation University, 356-358 [in Ukrainian].

